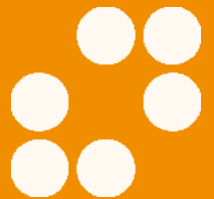

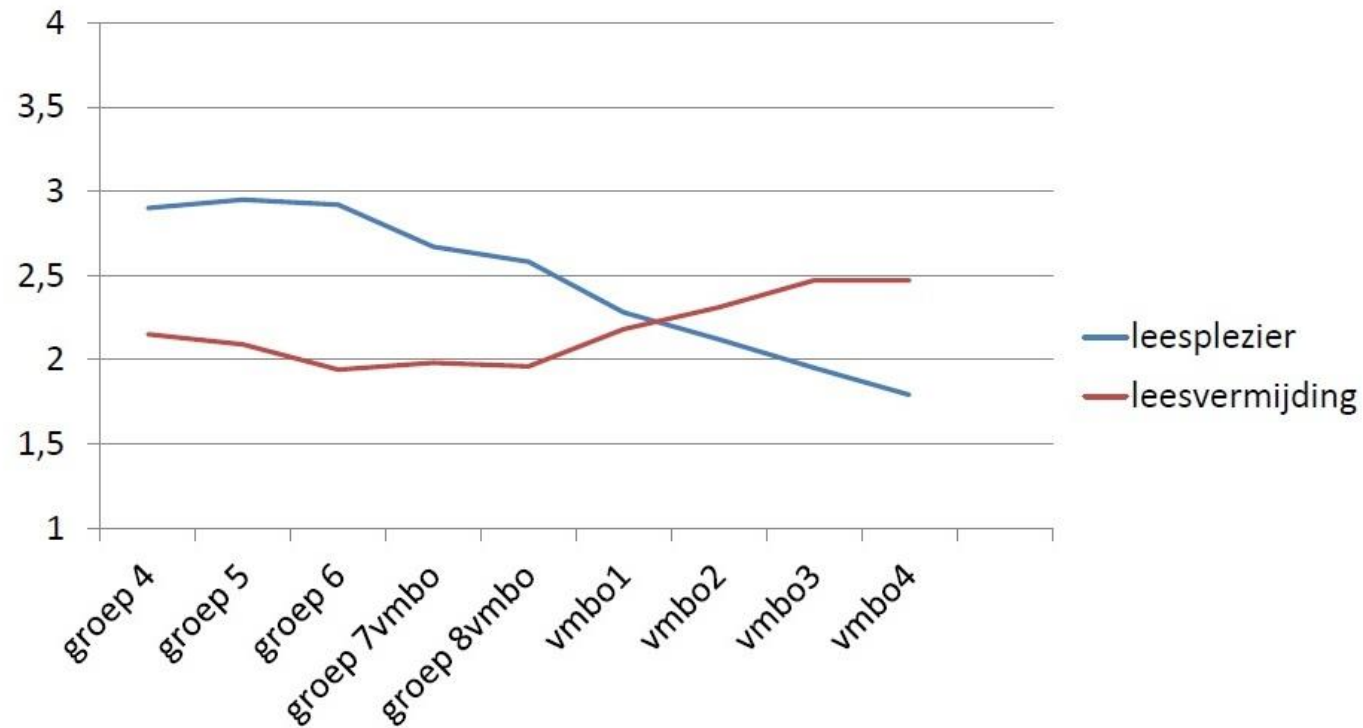
Weet wat je leest!

Betrokken lezen in het VMBO

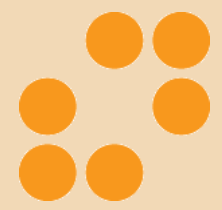
Saskia.versloot@ijsselgroep.nl

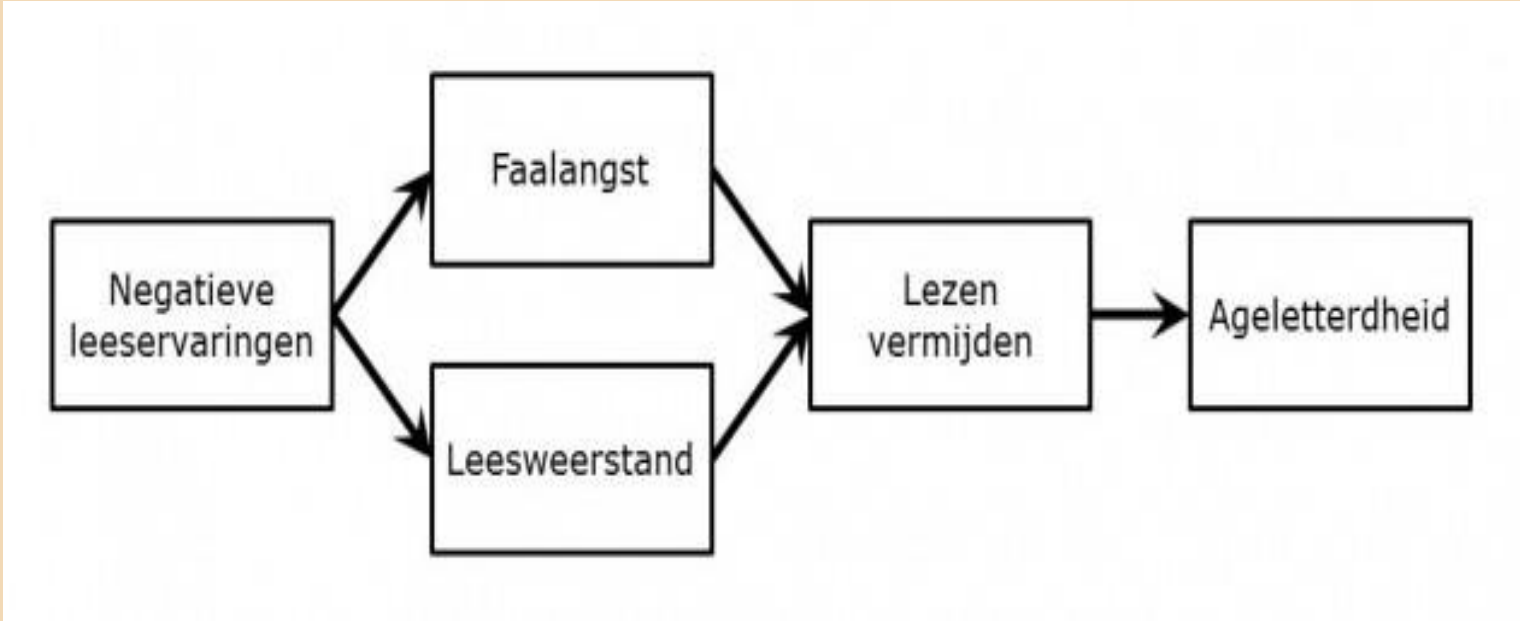

Leesplezier en leesvermijding van groep 4 tot eind vmbo

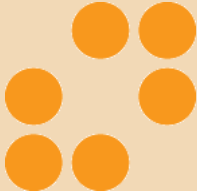

*Cathy van Tuijl en Martine Gijsel.
2017*

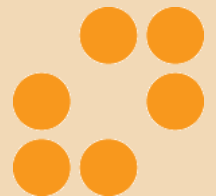

Thijs Nielen, 2016

Negatieve leeservaring

- Langzamer technisch leesproces dan gemiddeld (soms dyslexie)
- Leestoetsen moeilijk te halen in het basisonderwijs (< 1F)
- Kleine (lees)woordenschat
- Weinig tot niet toe komen aan denken bij het lezen
- Weinig aandacht voor genrekeuze

LEZEN IS BELEVEN

"Sommige verhalen spelen zich af in een wereld waar je nog niks van wist"

Het begin is altijd moeilijk, maar je moet gewoon doorlezen, dan is het echt de moeite waard
(jongen, 14 jaar)

Lezen is denken met het hoofd van iemand anders

De leerpiramide

CONE OF LEARNING (EDGAR DALE)

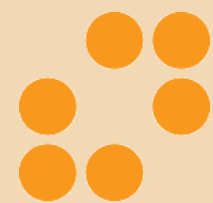
De kans van slagen voor
het leerproces

Wijze van deelname

De kans van slagen voor het leerproces	Wijze van deelname
10% van wat we LEZEN	Verbaal ontvangen
20% van wat we HOREN	
30% van wat we ZIEN	
50% van wat we HOREN & ZIEN	Visueel ontvangen
70% van wat we ZEGGEN	Ontvangen en participeren
90% van wat we ZEGGEN & DOEN	Doen

Wijze van deelname	De kans van slagen voor het leerproces
Verbaal ontvangen	10% van wat we LEZEN
	20% van wat we HOREN
	30% van wat we ZIEN
Visueel ontvangen	50% van wat we HOREN & ZIEN
Ontvangen en participeren	70% van wat we ZEGGEN
Doen	90% van wat we ZEGGEN & DOEN

passief
actief

1 Praatstoel: *neem een persoon uit een verhaal aan (niet de hoofdpersoon) en laat je interviewen door de klas (min. 5 minuten)*

Toegevoegde waarde

- Inleven in personages
- Grip krijgen op personages
- Leesbeleving en betrokkenheid
- Door het begrijpen van het personage een beter tekstbegrip
- **Koppeling aan de eigen belevingswereld**

2 Meningenkaart: *lees de tekst nog niet, geef je mening over een aantal stellingen. Lees de tekst (samen), geef nog een keer je mening de stellingen. Ben je van mening veranderd?*

**GA EENS
IN DISCUSSIE**

**MET JE
EIGEN MENING**

Loesje

Meningenkaart bij: 'staking schoonmakers treft kantoor van de vakbond'

(Andere tekstbenadering)

Wat vind jij?

Voor het lezen	mening	Na het lezen
Eens/oneens		Eens/oneens
	Staken moet altijd mogelijk zijn	
	De vakbond strijdt voor de schoonmakers	
	Lang staken levert altijd wat op	
	Er is werk genoeg in de schoonmaakbranche	
	Er moet meer geld gestoken worden in de schoonmaakbranche door de overheid	

Hoe denk je dat premier Rutte dit invult?

Mening	Eens/oneens
Staken moet altijd mogelijk zijn	
De vakbond strijdt voor de schoonmakers	
Lang staken levert altijd wat op	
Er is werk genoeg in de schoonmaakbranche	
Er moet meer geld gestoken worden in de schoonmaakbranche door de overheid	

Toegevoegde waarde

- Direct reageren
- Koppeling aan de eigen belevingswereld
- In interactie met de tekst
- **Betrokkenheid vanuit jezelf**
- Door het koppelen van je mening een beter begrip krijgen voor de mening in de tekst

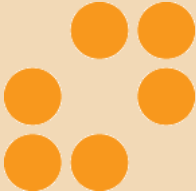
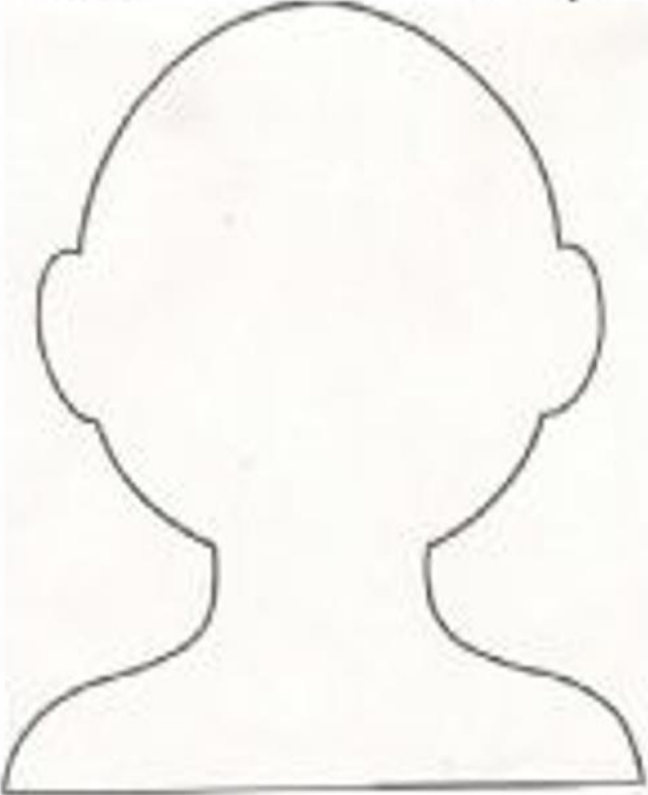

3 Open (your) mind: *begin hardop te lezen. Zeg alles wat je erbij denkt hardop. Je duo-luisteraar schrijft dit op in jouw "hoofd". Wissel van rol.*

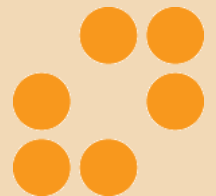
Name _____ and _____ Date _____

Open your mind

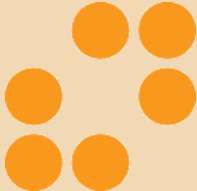
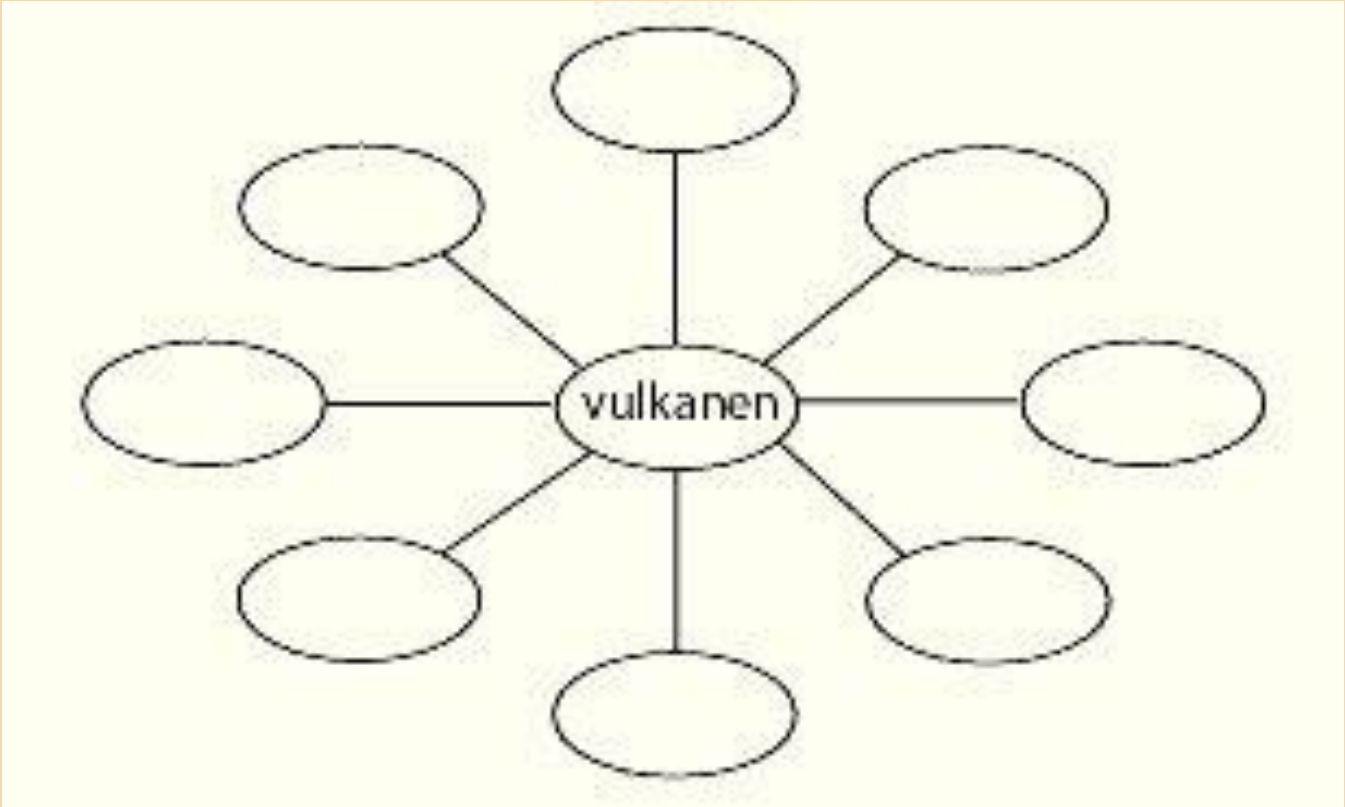
Toegevoegde waarde

- Denken TERWIJL je leest
- Verbinden met de inhoud
- No pressure
- **Betrokkenheid vanuit jezelf**
- Voorbereiden op de tekst
- Door voorbewerking beter begrip
- Woordenschat

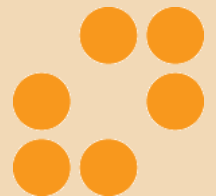
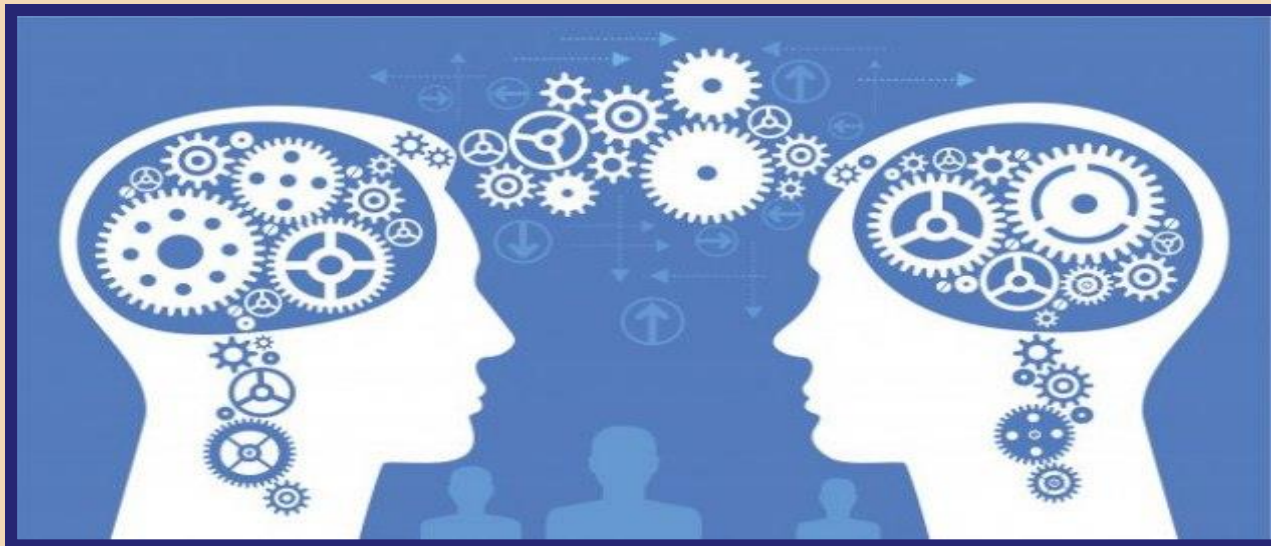
4 Spin met internet:

lees de tekst nog niet. Zoek informatie op (beschermd) internet over het onderwerp met je leesgroepje (niet te lang, 10-15 minuten). Vul met je leesgroepje de spin in.

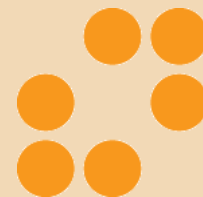
Toegevoegde waarde

- Woordenschat
- Gebruik van bronnen
- Waarde van bronnen
- **Je eigen voorkennis gebruiken**

Zien, horen, ruiken, voelen, proeven:

lees de tekst per alinea. Vul per alinea in hoe de situatie in je tekst er volgens jou uitziet, klinkt, ruikt, voelt en smaakt.

Feniks Geschiedenis voor de onderbouw 1 vmbo-t/havo

Hoofdstuk 1 Leven van de natuur

Open toetsvragen

Paragraaf 1

Opdracht 1

- A. Jager-verzamelaars hadden waarschijnlijk een taakverdeling tussen mannen en vrouwen. Verklaar het woord 'waarschijnlijk': waarom weten we dit niet zeker?
- B. Wat was volgens jager-verzamelaars typisch een mannentaak?
- C. Schrijf twee dingen op die de jager-verzamelaars vrouwentaken vonden.

Opdracht 2

Lees de tekst over de Masaï, een Afrikaanse stam.

Masaï wonen in een dorp dat ze 'boma' noemen. Om het dorp heen staat een schutting van doornakken om de wilde dieren op afstand te houden. Hun huizen zijn gemaakt van gevlochten takken, waarvan de gaten zijn opgevuld met mest en modder. De huizen zijn ongeveer vijftien vierkante meter groot. Er zijn vier gedeeltes: een slaapkamer voor de man, een slaapkamer voor de vrouw, een kamer met vuur, een kamer voor het vee. De vrouw en de kinderen slapen samen op een koeienhuid. Op het vuur koken ze eten. 's Nachts komt het vee in huis, zodat er niks mee kan gebeuren.

Naar: wikipedia.org

Zijn de Masaï nomaden, of niet? Leg je antwoord uit.

Opdracht 3

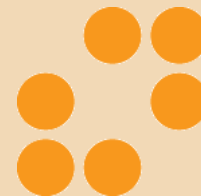
Noem vijf bronnen die de jager-verzamelaars ons hebben nagelaten.

Opdracht 4

- A. Hoe heet deze ijsman, van wie het lichaam in de Alpen is gevonden?

Historici en archeologen hebben veel vragen gesteld, toen het lichaam van deze ijsman is gevonden. Eén van die vragen was: "Wat heeft deze ijsman gegeten tijdens de laatste dag van zijn leven?" Door de inhoud

11. Zien, horen, ruiken, voelen, proeven

 Zien	 Horen	 Ruiken	 Voelen	 Proeven

Toegevoegde waarde

- Tekstbenadering vanuit zintuigen
- Inleven in de inhoud
- Verbinden met de inhoud
- **Betrokkenheid vanuit eigen inschatting**
- Andere invalshoek voor betrokkenheid bij de tekst
- Grip krijgen op de inhoud van de tekst

